

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2885

av Annika Eclund (KD)

Säkerställande av akademisk kompetens vid lärosätenas styrelser

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att personer med hög akademisk meritering finns företrädna på ett fullgott sätt i lärosätenas styrelse, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Lärosätena för högre utbildning har numera en avsevärd autonomi, vilket kan vara en fördel när det gäller möjligheten att omsätta lokala initiativ till beslut om inriktning och utveckling. Det kan även vara en fördel i samband med anställningar, eftersom tillsättningsprocessen kan påskyndas i de fall sökande har erforderlig kompetens, dvs. har sakkunniggranskats på sedvanligt sätt.

När det gäller rektorer vid lärosätena finns emellertid inte något generellt krav på hög vetenskaplig kompetens, även om flera lärosäten vid tillsättning tillämpar sådana. Vid flera lärosäten har det under senare år uppstått djup konflikt mellan lärosätets rektor och dess personal, inte minst den vetenskapligt mest meriterade personalen, som markerat bristande förtroende för rektorn. Även om det formellt är regeringen som tillsätter rektorn så ska personen i fråga först föreslås av den lokala universitets- eller högskolestyrelsen. Sammansättningen av denna är därför en nyckelfråga för lärosätenas akademiska autonomi.

I nuläget kan en styrelse för ett lärosäte tillsätta en rektor utan stark vetenskaplig kompetens och i strid med personalens önskemål. Om sedan rektorn kan påverka

valberedningens sammansättning finns en uppenbar risk för att en högskola faktiskt kan kapas, vilket vi under senare tid också sett exempel på. Detta går enkelt att förebygga genom att riksdagen föreskriver att det är av stor vikt att personer med hög akademisk meritering i lärosätenas styrelser, dvs. docenter eller professorer, finns företrädade fullgott i lärosätenas styrelser. Dessa personer kommer ändå att representera olika discipliner och övriga ledamöter olika samhällsintressen, varför någon risk för ensidighet inte kommer att uppstå. Däremot säkerställs att den högsta styrelsen har en akademisk förankring, vilket framstår som helt nödvändigt för dess förtroende internt och externt samt inte minst internationellt.

Mot denna bakgrund bör riksdagen för regeringen understryka vikten av att personer med hög akademisk meritering, det vill säga docenter och professorer, finns företrädade på ett fullgott sätt i lärosätenas styrelse.

Annika Eclund (KD)